

QUÈ CAL SABER?

AIGUAMOLLS

En ecologia, un **aiguamoll**, en sentit estricte, és un terreny sotmès a una descàrrega difusa d'aigües subterrànies, sense que s'hi posi forçosament de manifest un flux d'aigua líquida abundant, tot i que és susceptible d'ésser inundat i sol estar recobert de vegetació freatofítica del tipus bosc de ribera o jonquera.

El mot **aiguamoll** també designa el que en anglès hom anomena wetland. Traduir wetland de manera general per **zona humida** no és sempre correcte, perquè la majoria de wetlands són manifestacions que no tenen una delimitació espacial clara. En aquest sentit, **aiguamoll** és una anomalia hídrica positiva del terreny, que no és un **llac** ni un **riu**, i que té una extensió física i temporal suficient per contenir comunitats biològiques diferents de les que creixen al seu entorn.

La terminologia popular en relació amb els **aiguamolls** i altres tipus de zones humides és molt àmplia, malgrat que avui dia estigui, com els mateixos **aiguamolls**, amenaçada d'extinció o, si més no, d'empobriment. En diferents llengües s'ha produït una convergència pel que fa a les solucions adoptades per denominar aquests ambients i els seus components. Per una banda, hi ha termes que deriven del concepte 'aigua', com l'esmentat **aiguamoll**; d'altres fan referència al mar (**maresma**, **maresme**), a la sal que sol abundar en aquests llocs (**saladar**, **salina**), a la viscositat i a la capacitat d'enturar o embossar que tenen alguns substrats de zones humides (**toll**), a la sorra que pot acumular-s'hi o pot ser arrossegada (**rambla**), a la manera com brolla l'aigua en un manantial (**ull**), a la forma del lloc per on discorre un corrent d'aigua (**gorg**, **gola**), a la seva aparença (**lluvent**) o a la vegetació que hi creix (**marjal**, **canyissar**, **encanyissada**).

Fa uns quants anys va publicar-se un extens recull de terminologia popular de les **zones humides**¹ que, tot i haver estat escrit en castellà, arreplega mots en altres llengües, no sols en les més difoses, sinó també en algunes de més concentrades territorialment, com ara el català, el gallec, l'eúsca, el gaèlic, el gascó, el suec, el persa, el berber, l'hindi i fins i tot algunes de les llengües dels aborígens australians. Com indica Ramon Margalef en el pròleg del llibre, el seu autor, Fernando González Bernáldez (1933-1992), va recollir moltes paraules no castellanes, com si volgués suggerir l'existència d'un tresor mundial on hom pot espigolar, si cal, sense caure en la falta de formar nous barbarismes, malgrat que s'excusin tènueament al·legant les seves arrels gregues.

1. GONZÁLEZ BERNÁLDEZ, F. (1992). Los paisajes del agua: Terminología popular de los humedales. Madrid: J. M. Reyero.

Comissió de Lexicografia de la Societat Catalana de Biologia

Amb la col·laboració del TERMCAT